

מן הרגע הראשון של שערוריית שפיגל היה ברור לכל ברדעת כי זהו עניינה של צמרת המפד"ל. היה ברור כי שפיגל אינו מקבל שוחח לטובת עצמו בלבד. ורק פתי האמין כי כל השוחח נועד למטרות שבקודש.

ממשלת אשכול בעולם.
דעתהקהל הבינלאומית, שהיא רגישה מאד לעניין הנוגע לחופש העיתונות, תלמד כי ממשלה זו מבקשת לחוקק חוק פאשיסטי, שכמוהו לא יתכן בחברה דמוקרטית.

ייכשל, ינסה שוב ושוב. עד הסוף המר. ★ ★ ★

נסיון הראשון כבר נכשל בשעתו.
אך כמעט והצליח להשמיד את ממשלת אשכול, להפכה עיי חרבות, כמו טרויה עצמה. **נסיון זה לבש צורה של חוות דעת משפטית. על פי תוכנית ערוכה מראש, החליט אז היועץ המשפטי כי יש מקום ל"ועדת חקירה משפטית" בפרשת לבון.** חת"הדעת עצמה היתה מגוחכת. בינתיים יצר בית המשפט העליון של המדינה תקדימי מים משפטיים נוספים, שהבליטו גיחוך זה. אך הצד המשפטי לא היה חשוב. כי אותה חת"הדעת נכתבה על-ידי אדם בעל תפקיד פוליטי, להשגת מטרה פוליטית.

היועץ המשפטי לממשלה כתב אותה כדי לחסל את הממשלה.

היה זה נסיון מסוכן, אך ברור מדי. מטרתו היתה גלויה לכל עין. בעליו שכתו כי כל יעילותו של הסוס הטרויאני המקורי היתה נעוצה בגורם האפתעה.

כאשר נכשל טכסיס זה, אפשר היה לצפות כי ימיו של דוב יוסף בממשלה ספויים. איש לא היה מתפלל אילו גזר יוסף ובן זאב ממרומי החומה אל תוך החפיר. **אך לוי אשכול לא עשה זאת.**

הוא לא גירש את יוסף מן הממשלה גם כאשר גירש ממנה את אלמוגי ופרס. הוא לא שאל את עצמו מדוע אין יוסף מתפטר, כמו אלמוגי, ומדוע אין בן-גוריון מכריחו להתפטר, כפי שהכריח את פרס. **מתוך זילזול תהומי באיש, הניח לו אשכול להמשיך בתפקידו.**

אך במלחמה עלול הזילזול לעלות ביוקר. כי במלחמה, גם סוס של עץ יכול להכריע גורלה של עיר. **בזאת נוכח עתה לוי אשכול.**

איש אינו יודע מה היתה צורתה המדויקת של חיתת העץ, אותה השאירו היחנים בשערי העיר טרויה. המשורר טוען שהיא היתה דומה לסוס גדול, אך יתכן שהיתה תמור.

בני טרויה, ברוב טפשותם, הכניסו את החיה לשערי עירם. הם לא שיערו בנפשם כי בתוך הסוס חבויים סוכנים יחניים. אלה יצאו בלילה ממחבואם ופתחו את שערי העיר בפני הפולשים.

מאז הפך הסוס הטרויאני אזהרה לכל לוחם: בעמוד האויב כי שער, אל תשאיר חיות מושגות בתוך העיר!

★ ★ ★
איש ספק לגבי צורתה של אותה חיתת-עץ באפוס של הומרוס, הרי אין ספק לגבי צורת יורשיו באפוס של בן-גוריונס.

כאשר נטש את מיבצר הממשלה, השאיר בו אחריו כמה חיות. הוא הועיד להן מראש את תפקידו של הסוס הטרויאני: לפתוח את שערי המיבצר בפני הצרים.

זה היה תפקידו של יוסף אלמוגי. זה היה תפקידו של צמרון פרס. לוי אשכול אינו מצוי, במיוחד, במיתור לוגיה היחנית, כך, על כל פנים, טען דויד בן-גוריון, לא מכבר, בשיא הוויכוח על תיבת-פאנדורה.

בכל זאת הבין אשכול מלכתחילה את סכנת החיות הטרויאניות. אחרי הרבה חלואות ויטורים שרף רבות מהן, אלמוגי ופרס סולקו בחודש שעבר כמעט ברגע האחרון.

אולם אשכול לא ערך חיפוש יסודי בעיר. הוא לא שרף את כל חיות-העץ המצויות בין החומות. מרוב חפזון או קלות-דעת הותר חיה אחת.

היא נמצאת במשרד-המשפטים,

שר-המשפטים וראש-הממשלה: למה הוא הושאר?

כאשר כספים מלוכלכים זורמים דרך כוסים מלוכלכים, מוכרח משיח זה להיבדק ברפנות.

אולם שלום הקואליציה תבע את טישטוש השערוריה. כבר בשלב הראשון נעשה הכל כדי לעצור את גלגלי החקירה בהגיעם ל-שפיגל. כאשר גבר הסרחון, הוחלט על חקירת גולן, כדי להרחיח זמן. כשגולן ערך את המיסמך המרשיע, נעשה נסיון נואש למנוע את הפירסום. לבסוף נשאר הכל תלוי באיש אחד: היועץ המשפטי לממשלה.

היועץ יכול היה להחליט על סגירת התיק — וכזה היה מציל את ממשלת אשכול ממשבר רבתי. אך היועץ המשפטי אינו מעוניין להציל את שלומה של הממשלה. הוא מעוניין בפיצוץ הממשלה. הוא החליט להעמיד את סגן-השר לשעבר למשפט.

זוהי החלטה נכונה בהחלט, וי מוצדקת בהחלט. כל החלטה אחת רת היתה מהווה פגיעה שפלה בטוהר המידות ובסדר הציבורי.

אך מה אפשר לעשות? ישראל מלאה ציניקאים. ואותם ציניקאים סבורים, משום מה, כי הדברים היו נחמדים אחרת אילו היה לממשלה יועץ משפטי אחר — אי אילו היה ליועץ זה ממשלה אחרת.

★ ★ ★
לוי אשכול אינו יכול להאשים איש במצוקתו. כמו בני טרויה, הוא קוצר את קציר קלות-דעתו. בניגוד לבני טרויה, ש-איש לא זזה, הוזהר אשכול פעמים רבות. עתה לא נותרה לו ברירה. עליו לעשות שני דברים:

● **לקבור, בגלוי ובפומבי, את הצעת הווקלשויהרע.**

● **להביא את פרשת רפאל ל-בירור משפטי מלא, הוגן ומוסמך.**

על שתי משימות אלה אפשר להוסיף משימה שלילית: לקרוא את הומרוס. ב-מדינה שיש בה דויד בן-גוריון, אין זה ביבוב זמן.

● **הוא ינחית מכה מסוכנת על סיכויי המערך החדש בבחירות.** אם יעבור חוק זה בכנסת, ערב הבחירות, ישתכנע הבוחר — בצדק — שאין כל הבדל בין ממשלת אשכול ובין ממשלת בן-גוריון, לא רק בעניינים עולמיים ומרחביים, אלא גם בענייני המישטר הפנימי במדינה. ככל שתגדל תבוסת המערך הפועלי ב-

המדרש טרויאני

בחירות, כן יגדל, בעקיפין, נצחון בן-גוריון. ● **הוא יסכסך בין מפא"ל לבין שותפיה במערך ובקואליציה.**

אין זה סוד כי הדתיים מעוניינים בחקיקת חוק-הזחועה, כי אין מפלגה בארץ המעוניינת כמוהם לחפות על שחיתות ולהשתיק שערוריית. פרשת שפיגל, למשל, לא היתה מקב-לת לעולם את הממדים שקיבלה, לולא היתה עדיין קיימת כאן עתונות חופשית-ייחסית. ואילו אחדות-העבודה, בצד השני, אינה ששה לתת את ידה למעל. אם יגיעו הי-דברים לכנסת, תעמוד בפני הברירה האכ-זרית בין הזדהות עם התועבה הבן-גוריונית, לבין משבר חמור בקואליציה ובמערך.

● **בסך הכל: תכסיס מחוכם, שלא היה מבייש גם את אותו נוכח זקן, אודיסיאוס, בכבודו ובעצמו.**

★ ★ ★
תכסיס השני מחוכם עוד יותר. לא זה בלבד שהוא מסכן רק את קיומה של הקואליציה האשכולית, אלא שהוא גם עושה זאת בצורה המבטיחה לחבלנים מראש את אהדתו של כל אדם ישר במדינה. זהו המוקש של פרשת רפאל.

כי דוב יוסף פוצץ שני מוקשים מסוכנים מתחת לרגליו.

★ ★ ★
מוקש אחד לובש את צורתה של הצעת חוק לשון הרע. במשך שנתים היתה זו מונחת במגירה באחת התודות של הכנ-סת — עתה החליט יוסף להוציאה משם. **שמו של הווקלשויהרע כבר הפך שם דבר בעולם.** הוא הפך סמל לכל תועבות הבן-גוריוניזם, בתקרי פה האחרונה של התנוונותו.

כאשר עלה אשכול לשלטון, שררה הסכמה אילמת במתנהו שניחוח להצעה מבישה זו למות ממת שקט. כדי למנוע את הצורך בביטולה הרישמי, ובמתן סטירת-לחי מצד-לת לבן-גוריון, התכחזו להשאירה במקרה הגדול של הכנסת. כך היתה מתה מות טיבעי עם מות הכנסת החמישית.

● **אולם המפתח למקרר נמצא בי ידיו שרי-המשפטים.**

הוא מוציא עתה את הפגר המסרית, ומניח אותו על מפתן הממשלה. בכך ישיג כמה מטרות חשובות: **הוא יבאיש את ריחה של**

ועליה מוטל עתה תפקידו של הי-סוס הטרויאני המקורי.

★ ★ ★
ב חיתת-העץ המשפטית נמצאים שני אנשים: השר דוב יוסף, שהוא חסיד-שוטה של דויד בן-גוריון, והיועץ המשפטי, משה בן-זאב, שהוא חסיד-שוטה של יוסף. **כפני צמד-חמד זה עומדת עתה משימה ברורה: לפוצץ את מושי-לת אשכול מבפנים.**

אין זו משימה קלה, כי משרד-המשפטים אינו מכשיר אידיאלי לחיסול ממשלה. אין בו חומרי-גלם רבים להכנת מוקשים יעילים. גם הזמן לוחץ. נותרו רק שבועות מעטים עד לפתיחת מערכת-הבחירות, ועד אז יצטר-כו השניים להכין את כל מוקשיהם ולפוצצם. **אולם אפשר לסמוך על נאמנותו של דוב יוסף. אין הוא גאון מדיני נקי. אין הוא גאון בכלל. אך הוא עקשן.**

אם בן-גוריון הטיל עליו לחסל את ממ-שלת אשכול, הוא יעשה את הכל כדי לחסלה. בכל מחיר, בכל האמצעים. אם